

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προστασία των θυμάτων αυτής»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Άρθρο 1
(άρθρο 1 της Οδηγίας)

Με το άρθρο 1 προσδιορίζεται ο σκοπός του παρόντος νόμου, που είναι η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ «για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου», με την οποία θεσπίζονται κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, την πρόληψη των συγκεκριμένων εγκλημάτων και την προστασία των θυμάτων. Η εναρμόνιση, λαμβάνοντας υπόψη τις ήδη υφιστάμενες ρυθμίσεις στους ανωτέρω τομείς, όπως αυτές εμπεριέχονται στον Ποινικό Κώδικα (άρθρα 8 εδάφιο η', 187Β, 323Α, 351), στην Ποινική Δικονομία (άρθρα 226Α, 253Α) και σε λοιπά νομοθετήματα (ν. 2225/1994, ν. 3064/2002, π.δ. 233/2003, ν. 3811/2009, ν. 3875/2010 κ.ά.), προβαίνει στις αναγκαίες προσθήκες και τροποποιήσεις.

Άρθρο 2
(άρθρα 2, 4, 8 και 10 της Οδηγίας)

Με το άρθρο 2 τροποποιούνται τα άρθρα 8 εδάφιο η' και 187Β του Π.Κ. με την εισαγωγή σε αυτά και των εγκλημάτων των άρθρων 323Α και 351 του Π.Κ., ούτως ώστε οι ανωτέρω διατάξεις να εναρμονιστούν με τα άρθρα 2, 4, 8 και 10 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 4 των άρθρων 323Α και 351 του Π.Κ., προστίθεται, ως στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης των ανωτέρω αδικημάτων, η έκθεση της ζωής του παθόντος σε σοβαρό κίνδυνο, ενώ στην έννοια της ιδιαίτερα σοβαρής βλάβης της υγείας του παθόντος εμπεριέχεται τόσο η σωματική όσο και η ψυχική βλάβη της υγείας αυτού, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για τις σωματικές βλάβες (άρθρα 308 επ. ΠΚ).

Άρθρο 3
(άρθρα 5 και 6 της Οδηγίας)

Το άρθρο 3 προβλέπει την επιβολή αυστηρών διοικητικών κυρώσεων σε βάρος νομικών προσώπων που εμπλέκονται σε αδικήματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, κατά το πρότυπο μιας σειράς αντίστοιχων ρυθμίσεων που έχουν εισαχθεί τα τελευταία χρόνια στην ελληνική νομοθεσία, σε εκπλήρωση διεθνών συμβατικών μας υποχρεώσεων, όπως το άρθρο 10 του ν. 3560/2001 (διαφθορά), το άρθρο 51 του ν. 3691/2008 (ξέπλυμα χρήματος) και το άρθρο 41 του ν. 3251/2004 (οργανωμένο έγκλημα). Όμοια με το τελευταίο, η παρούσα διάταξη δεν περιορίζεται στις πράξεις που τελούνται «προς όφελος» του εμπλεκόμενου νομικού προσώπου (όπως προβλέπεται στην Οδηγία), αλλά καλύπτει όλες τις περιπτώσεις α-

δικημάτων που τελέστηκαν «μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό» νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο που έχει εξουσία εκπροσώπησης ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων ή κατέστησαν δυνατές από έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου ενός τέτοιου προσώπου, ανεξαρτήτως δηλαδή της ύπαρξης σκοπού προσπορισμού οποιουδήποτε οφέλους υπέρ του νομικού προσώπου. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων. Δικαιωμάτων, μπορούν δε να είναι: α) πρόστιμο από 15.000 έως 150.000 ευρώ, β) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα, γ) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις ή αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, για το ίδιο χρονικό διάστημα. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου προς παροχή εξηγήσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Α' 45). Για την επιμέτρηση των διοικητικών κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, η έκταση της βλάβης που αυτή προκάλεσε, ο βαθμός της υπαιτιότητας και η οικονομική κατάσταση του νομικού προσώπου, καθώς και η τυχόν υποτροπή του, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων του νόμου για τη διάλυση των σωματείων (βλ. άρθρο 12 παράγραφοι 2 και 3 του Συντάγματος και άρθρα 103-105 Α.Κ.), ενώ η επιβολή των κυρώσεων αυτών είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων στο παρόν άρθρο φυσικών προσώπων. Τέλος, οι πιο πάνω διατάξεις δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στα δημόσια νομικά πρόσωπα κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Το είδος των επιβαλλόμενων σε νομικά πρόσωπα κυρώσεων καθορίζεται σε συμφωνία με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ αλλά και της βασικής αρχής του ποινικού συστήματος της χώρας μας, κατά την οποία δεν αναγνωρίζεται ποινική ευθύνη σε νομικά πρόσωπα.

Άρθρο 4
(άρθρα 9 παρ. 4, 12 και 15 της Οδηγίας)

Με το άρθρο 4 θεσπίζονται τρόποι προστασίας των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων και της σωματεμπορίας, στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας και διαδικασίας σε εναρμόνιση με τις διατάξεις των άρθρων 9 παράγραφος 4, 12 και 15 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ, ενώ παράλληλα εισάγεται νέα ρύθμιση με το άρθρο 226Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να επεκταθεί η ισχύς των ανωτέρω διατάξεων και στους ενήλικους-θύματα των πράξεων της εμπορίας ανθρώπων και της σωματεμπορίας. Επίσης, επέρχεται τροποποίηση του άρθρου 4 παράγραφος 1 του ν. 2225/1994, με την εισαγωγή των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α και 351 του Π.Κ. στο εδάφιο α' του ανωτέρω άρθρου, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και στις περιπτώσεις τέλεσης των ανωτέρω εγκλημάτων.

Άρθρο 5
(άρθρο 17 της Οδηγίας)

Με το άρθρο 5 τροποποιούνται τα άρθρα 1 παράγραφος 1 και 3 παράγραφος 1 του ν. 3811/2009, με την προσθήκη σε αυτά των εγκλημάτων των άρθρων 323 και 351Α του Π.Κ. έτσι ώστε, σε εναρμόνιση με τη διάταξη του άρθρου 17 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ, και τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας να έχουν πρόσβαση στα προβλεπόμενα από τον παραπάνω νόμο προγράμματα αποζημίωσης. Η συγκεκριμένη τροποποίηση του ν. 3811/2009 καθίσταται αναγκαία, καθόσον τα εγκλήματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας μπορεί να τελεστούν χωρίς τη χρήση βίας και απειλής βίας αλλά με την εκμετάλλευση της ευάλωτης θέσης του θύματος ή με την απόσπαση της συναίνεσης αυτού με τη χρήση απατηλών μέσων.

Άρθρο 6
(άρθρα 9 παρ. 3, 11 παρ. 4, 18, 19 και 20 της Οδηγίας)

Με την παρούσα ρύθμιση θεσμοθετείται το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή και κατοχυρώνεται και προσδιορίζεται ο συντονιστικός ρόλος που επιτελεί μέχρι σήμερα άτυπα ο Συντονιστικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εξωτερικών σε συνεργασία με στελέχη συναρμόδιων Υπουργείων, το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και πιστοποιημένες ΜΚΟ, ούτως ώστε να εξασφαλίζονται η συνεργασία και η δικτύωση με διεθνείς οργανισμούς, η υλοποίηση ανειλημμένων δεσμεύσεων και η απαραίτητη εναρμόνιση των εθνικών δράσεων και πολιτικών με τις διεθνώς αναγνωρισμένες «βέλτιστες» πρακτικές για την εξάλειψη του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων.

Η ανάγκη πολυτομεακής προσέγγισης του ανωτέρω φαινομένου καθιστά απαραίτητη την απευθείας υπαγωγή του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή στον Υπουργό Εξωτερικών και το λεπτομερή καθορισμό των αρμοδιοτήτων του. Η ανάθεση της αρμοδιότητας του συντονισμού της εθνικής στρατηγικής και της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού στο Υπουργείο Εξωτερικών προκύπτει από: α) την υπ' αριθ. Π23ΓΓΕΥ/53674/19.12.2012 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών (Β' 3424), σύμφωνα με την οποία, στις αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, περιλαμβάνεται η εποπτεία και ο συντονισμός των ενεργειών που αφορούν στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, β) την υπ' αριθ. 1769/ 7.6.2013 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης), σχετικά με την ένταξη των δράσεων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εξωτερικών, γ) τη συμμετοχή του άτυπου Συντονιστικού Μηχανισμού του Υπουρ-

γείου Εξωτερικών στο Δίκτυο των Εθνικών Εισηγητών που συνεδριάζει τακτικά στις Βρυξέλλες αλλά και σε όλα τα Δίκτυα που λειτουργούν στο πλαίσιο του ΟΗΕ, του ΟΑΣΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων διεθνών οργανισμών και δ) την ανάγκη θεσμοθέτησης του ήδη υφιστάμενου άτυπου Συντονιστικού Μηχανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, η οποία αναγνωρίζεται σε εκθέσεις διεθνών οργανισμών.

Περαιτέρω καθιερώνονται δύο επιβοηθητικά «εργαλεία» για το έργο του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή, η Εθνική Βάση Δεδομένων και το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων. Στόχος του πρώτου είναι η συγκέντρωση αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων για την εμπορία ανθρώπων, ενώ στόχος του δεύτερου είναι η οργάνωση του συστήματος αρωγής στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, βάσει ορθών πρακτικών ανίχνευσης, ταυτοποίησης και παραπομπής των θυμάτων σε πιστοποιημένους ξενώνες και του ανθρωπιστικού επαναπατρισμού τους μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης.

Αθήνα, 21 Αυγούστου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ευάγ. Βενιζέλος	Ι. Στουρνάρας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Ι. Μιχελάκης	Κ. Αρβανιτόπουλος
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ
Π. Παναγιωτόπουλος	Σπ. – Αδ. Γεωργιάδης
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Ι. Βρούτσης	Χ. Αθανασίου
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ν. – Γ. Δένδιας	Μ. Βαρβιτσιώτης

**Τροποποιούμενες - καταργούμενες διατάξεις
με το Σχέδιο Νόμου «Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και
προστασία των θυμάτων αυτής».**

1. Με το άρθρο 2 παρ. 1 αντικαθίσταται το εδάφιο η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, για τις πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας ή ασέλειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων σεξικών πράξεων σε βάρος ανηλίκου ή πορνογραφίας ανηλίκου.

2. Με το άρθρο 2 παρ. 2 αντικαθίσταται το άρθρο 187 Β του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

Άρθρο 187Β

Μέτρα επιείκειας

"1. Αν κάποιος από τους υπαίτιους των πράξεων της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας ή της συμμετοχής σε αυτές κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 187 ή της συγκρότησης τρομοκρατικής οργάνωσης ή της συμμετοχής σε αυτήν κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 187Α καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλλει ουσιαστικά στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, απαλλάσσεται από την ποινή για τις πράξεις αυτές.

Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών με αιτιολογημένη διάταξη του απέχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης και υποβάλλει τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Αν στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος έχει τελέσει κάποιο από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 187 ή έχει τελέσει κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187 Α, το δικαστήριο επιβάλλει σε αυτόν ποινή ελαττωμένη κατά το άρθρο 83. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως την επικινδυνότητα της εγκληματικής οργάνωσης, της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης την έκταση της συμμετοχής του υπαίτιου σε αυτήν και το βαθμό της συμβολής του στην εξάρθρωσή της, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104."

3. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, αν η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, μπορεί, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

4. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, μπορεί, με διάταξη του εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών."

3. Με το άρθρο 2 παρ. 3 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 323 Α του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό την αφαίρεση κυττάρων ιστών ή οργάνων του σώματος του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

4. Με το άρθρο 2 παρ. 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 323 Α του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

4. Με Κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή ατόμου σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρου,

β) τελείται κατ' επάγγελμα,

γ) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

δ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

5. Με το άρθρο 2 παρ. 5 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευσή του τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

6. Με το άρθρο 2 παρ. 6 αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα, που ορίζει τα εξής:

4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

- α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κουφότητα του παθόντος,
- β) τελέσθηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ της παραγράφου 2 του άρθρου 349,
- γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα,
- δ) τελείται κατ' επάγγελμα,
- ε) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή
- στ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

7. Με το άρθρο 4 παρ. 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 226 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

«1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 323Β εδάφιο α', 324, 336, 337 παράγραφοι 3 και 4, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Π.Κ., καθώς και στα άρθρα 87 παράγραφοι 5 και 6 και 88 του ν. 3386/2005 διόριζονται και παρίστανται, ως πραγματογνώμων, παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχία-τρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204-208.»

8. Με το άρθρο 4 παρ. 3 αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου 253 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που έχει ως εξής:

Ανακριτικές πράξεις επί εγκληματικών οργανώσεων

9. Με το άρθρο 4 παρ. 4 αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 253 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύουν, που ορίζουν τα εξής:

1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 και για τις αξιόποινες πράξεις του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

- α) ανακριτικής διείσδυσης, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η διείσδυση προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 25Β του ν. 1729/1987 "Καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις" όπως ισχύει, και στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2713/1999 "Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις", εφόσον η ανακριτική διείσδυση περιορίζεται στις πράξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για τη διακρίβωση εγκλημάτων, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει,
- β) ελεγχόμενων μεταφορών, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά οι μεταφορές αυτές προβλέπονται στο άρθρο 38 του ν. 2145/ 1993 "Ρύθμιση θεμάτων εκτελέσεων ποινών επιταχύνσεως και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και άλλων θεμάτων", όπως ισχύει,
- γ) άρσης του απορρήτου, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η άρση αυτή προβλέπεται στα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 "Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις",
- δ) καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η καταγραφή προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του παραπάνω ν. 2713/1999 και
- ε) συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες και υπό τους ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις του ν. 2472/1997 "Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Οι ανακριτικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου διεξάγονται μόνο:

- α) αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί αξιόποινη πράξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 ή αξιόποινη πράξη του άρθρου 187Α του ποινικού Κώδικα,

β) αν η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή η εξιχνίαση των τρομοκρατικών πράξεων του άρθρου 187 Α είναι διαφορετικά αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής.

10. Με το άρθρο 4 παρ. 5 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994, όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από:

"α) τα άρθρα 134, 135 παρ. 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, "159 παρ. 3", 168 παρ. 1, 187 παρ. 1, 2, 207, 208 παρ. 1, "235 περ. β', 236 περ. β', 237 περιπτώσεις β' των παραγράφων 1 και 2" 264 περ. β', γ, 270, 272, 275 περ. β, 291 παρ. 1 εδ. β, γ, 299, 322, 324 παρ. 2, 3, "342 παρ. 1 και 2, 348, 348Α παρ. 3" 374, 380, 385 του Ποινικού Κώδικα".

β) τα άρθρα 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 63, 64, 76, 93 και 97 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 5, 6, 7 και 8 του ν. 1729/1987.

ε) τα άρθρα 89, 90 και 93 του ν. 1165/1968.

"στ') το άρθρο δεύτερο παράγραφος 1 περ. β' του ν. 2656/1998",

"ζ') το άρθρο τρίτο παράγραφος 1 περ. β' του ν. 2803/2000",

"η') το άρθρο 2 παρ. 1 περ. α' και β' του ν. 2331/1995".

«θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986».

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα "καθώς επίσης και για τα εγκλήματα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 342 του ΠΚ και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 348Α του ΠΚ."

"1α. Η άρση του απορρήτου είναι επίσης επιτρεπτή για τη διακρίβωση παραβάσεων των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α').".

"1β. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από το ν. 3028/2002 "Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς" (ΦΕΚ 153 Α'), όπως ο νόμος αυτός εκάστοτε ισχύει."

11. Με το άρθρο 5 παρ. 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009, που ορίζει τα εξής:

1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποφαινεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση.

12. Με το άρθρο 5 παρ. 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3811/2009, που ορίζει τα εξής:

1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσηκουσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ
(με πλάγια εμφανίζονται οι ήδη ενσωματωμένες στο ελληνικό δίκαιο διατάξεις
της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ)

ΑΡΘΡΑ ΟΔΗΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 1

άρθρο 1

Άρθρο 2

άρθρο 2

323 Α και 351 ΠΚ

Άρθρο 3

άρθρα 42, 45, 46 και 47 ΠΚ

Άρθρο 4

άρθρο 2

άρθρα 323 Α και 351 ΠΚ

Άρθρο 5

άρθρο 3

Άρθρο 6

άρθρο 3

Άρθρο 7

άρθρο 76 ΠΚ

Άρθρο 8

άρθρο 2

Άρθρο 9

άρθρα 4 και 6

άρθρα 36 και 59 ΚΠΔ

άρθρο 113 ΠΚ

π.δ. 233/2003

Άρθρο 10

άρθρο 2

άρθρα 5,6,7 και 8 του ΠΚ

Άρθρο 11

άρθρο 6

άρθρα 1 και 2 π.δ. 233/2003

άρθρο 12 του ν. 3064/2002

Άρθρο 12

άρθρο 4

ν. 3064/2002, π.δ. 233/2003

Άρθρο 13

π.δ. 233/2003

Άρθρο 14

*άρθρο 108Α ΚΠΔ, ν. 3727/2008,
ν. 3386/2005, π.δ. 233/2003*

Άρθρο 15

άρθρο 4

π.δ. 233/2003, ν. 3226/2004

Άρθρο 16

*άρθρα 48 και 49 ν. 3386/2005,
άρθρα 25 και 32 το ν. 3907/2011*

Άρθρο 17

άρθρο 5

Άρθρο 18

άρθρο 6

Άρθρο 19

άρθρο 6

Άρθρο 20

άρθρο 6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προστασία των θυμάτων αυτής

Άρθρο 1

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της.

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα

1. Το εδάφιο η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων σεσελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου ή πορνογραφίας ανηλίκου,».

2. Το άρθρο 187 Β του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν κάποιος από τους υπαιτίους των πράξεων της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας ή της συμμετοχής σε αυτές κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 187 ή της συγκρότησης τρομοκρατικής οργάνωσης ή της συμμετοχής σε αυτήν κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 187 Α καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλει ουσιωδώς στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, απαλλάσσεται από την ποινή για τις πράξεις αυτές.

Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών με αιτιολογημένη διάταξη του απέχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης και υποβάλλει τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Αν στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος έχει τελέσει κάποιο από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 187 ή έχει τελέσει κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187 Α, το δικαστήριο επιβάλλει σε αυτόν ποινή ελαττωμένη κατά το άρθρο 83. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως την επικινδυνότητα της εγκληματικής οργάνωσης, της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, την έκταση της συμμετοχής του υπαίτιου σε αυτήν και το βαθμό της συμβολής του στην εξάρθρωσή της, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104.

3. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187 ή από υπαίτιους των άρθρων 323 Α και 351, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, αν η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, μπορεί, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων, καθώς και για παραβάσεις λόγω συμμετοχής τους σε εγκληματικές

δραστηριότητες εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι αποτέλεσαν παθόντες των αδικημάτων των άρθρων 323 Α και 351, μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

4. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, μπορεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 323 Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό την αφαίρεση κυτάρων, ιστών ή οργάνων του σώματός του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ».

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 323 Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή ατόμου σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρου,

β) τελείται κατ' επάγγελμα,

γ) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

δ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο».

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευσή του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ».

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κοφότητα του παθόντος,

β) τελέσθηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349, γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα,

δ) τελείται κατ' επάγγελμα,

ε) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

στ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο».

Άρθρο 3 **Ευθύνη νομικών προσώπων**

1. Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 323 Α και 351 Π.Κ. τελέσθηκε, μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και έχει εξουσία εκπροσώπησής του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά περίπτωση, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από 15.000 έως 150.000 ευρώ,

β) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας του για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα,

γ) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του Δημοσίου τομέα για το ίδιο διάστημα.

Το διοικητικό πρόστιμο του στοιχείου α' επιβάλλεται πάντοτε ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Σε περίπτωση υποτροπής οι κυρώσεις των στοιχείων β' και γ' μπορεί να έχουν οριστικό χαρακτήρα, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάλυση των σωματείων.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε δυνατή την τέλεση από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος, μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α. διοικητικό πρόστιμο από 5.000 έως 50.000 ευρώ,

β. οι προβλεπόμενες στα στοιχεία β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου κυρώσεις για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπ' όψιν ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου και η τυχόν υποτροπή του.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερομένων σε αυτές φυσικών προσώπων. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προη-

γούμενη κλήτευση των νομίμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για αξιόποινή πράξη του παρόντος νόμου που τελέστηκε από πρόσωπο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποστέλλουν σ' αυτόν αντίγραφα της δικογραφίας.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 4 **Τροποποιήσεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του ν. 2225/1994 (Α' 121)**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 226 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323 Α παρ. 4, 323Β εδάφιο α', 324, 336, 337 παράγραφοι 3 και 4, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348 Α, 349, 351, 351 Α του Π.Κ., καθώς και στα άρθρα 87 παράγραφοι 5 και 6 και 88 του ν. 3386/2005 διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για το σκοπό αυτό και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.»

2. Μετά το άρθρο 226 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 226 Β που έχει ως εξής:

«Άρθρο 226 Β **Μάρτυρες θύματα εμπορίας ανθρώπων** **και σωματεμπορίας.**

1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α και 351 του Π.Κ., διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208 του Π.Κ..

2. Ο ψυχολόγος ή ο ψυχίατρος προετοιμάζει τον παθόντα για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαινεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του παθόντα και διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Κατά την εξέταση παρίσταται ο ψυχίατρος ή ο ψυχολόγος και ο παθών μπορεί να συνοδεύεται από το νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός εάν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.

3. Η κατάθεση του παθόντα συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο, όταν αυτό είναι δυνατόν. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του παθόντα αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

4. Η γραπτή κατάθεση του παθόντα αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο.

5. Μετά την εισαγωγή της υπόθεσης που αφορά σε πράξεις της παραγράφου 1 στο ακροατήριο, ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του παθόντα, αν δεν έχει εξεταστεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξεταστεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του παθόντα γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

6. Η διάταξη του άρθρου 239 παράγραφος 2 εφαρμόζεται ανάλογα και επί ενήλικων θυμάτων των αναφερομένων στην παράγραφο 1 πράξεων. Στην περίπτωση αυτή η κοινωνική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί και από κοινωνικούς λειτουργούς δήμων ή περιφερειών.»

3. Ο τίτλος του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«*Ανακριτικές πράξεις επί εγκληματικών οργανώσεων και εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας*».

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 και για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 187Α, 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

α) ανακριτικής διεύθυνσης, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η διεύθυνση προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 25Β του ν. 1729/1987 «Καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, και στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2713/1999 «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις», εφόσον η ανακριτική διεύθυνση περιορίζεται στις πράξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για τη διακρίβωση εγκλημάτων, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει,

β) ελεγχόμενων μεταφορών, με την τήρηση των ιδίων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά οι μεταφορές αυτές προβλέπονται στο άρθρο 38 του ν. 2145/1993 «Ρύθμιση θεμάτων εκτελέσεων ποινών επιταχύνσεως και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και άλλων θεμάτων», όπως ισχύει,

γ) άρσης του απορρήτου, με την τήρηση των ιδίων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η άρση αυτή προβλέπεται στα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις»,

δ) καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα με την τήρηση των ιδίων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η καταγραφή προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του παραπάνω ν. 2713/1999 και

ε) συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την τήρηση των ιδίων εγγυήσεων και διαδικασίες και υπό τους ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

2. Οι ανακριτικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου διεξάγονται μόνο:

α) αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί αξιόποινη πράξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 ή αξιόποινη πράξη των άρθρων 187Α, 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα,

β) αν η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή η εξιχνίαση των τρομοκρατικών πράξεων του άρθρου 187Α ή των πράξεων των άρθρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα είναι διαφορετικά αδύνατη ή ιδιαίτερως δυσχερής.»

5. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από:

α) τα άρθρα 134, 135 παράγραφοι 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159 παρ. 3, 168 παρ. 1, 187 παράγραφοι 1, 2, 187Α παρ. 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ.2, 237 παρ. 2 και 3β', 264 περιπτώσεις β' και γ', 270, 272, 275 περ. β', 291 παρ. 1 εδάφια β' και γ', 299, 322, 323Α. παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παράγραφοι 2 και 3, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παρ. 4, 351 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5, 374, 380, 385 παρ.1 εδάφια α' και β' του Ποινικού Κώδικα.

β) τα άρθρα 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 63, 64,76, 93 και 97 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ.1γ' του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περίπτωση ιε' του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο τρίτο παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περιπτώσεις α', β' και γ' του ν. 3691/2008.

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα της παραγράφου 3 του άρθρου 342 του Π.Κ. και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 348Α του Π.Κ..»

Άρθρο 5

Τροποποίηση του ν. 3811/2009 (Α' 231)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποφαίνεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση και των άρθρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3811/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των αρ-

θρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.»

Άρθρο 6

1. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών συνιστάται Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την εκπόνηση, το συντονισμό και την εφαρμογή εθνικής στρατηγικής στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων στα επίπεδα της πρόληψης, της καταστολής και της δίωξης των δραστών, καθώς και της προστασίας των θυμάτων εμπορίας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών.

2. Στο Γραφείο Εθνικού Εισηγητή προϊστάται ο Εθνικός Εισηγητής, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, με θητεία τεσσάρων (4) ετών, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Ο Εθνικός Εισηγητής είναι μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών, εξειδικευμένος επιστήμονας εγνωσμένου κύρους από το χώρο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και διαθέτει πολυετή εμπειρία στη διακρατική, διυπουργική και πολυτομεακή συνεργασία, στη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και τις πιστοποιημένες Μ.Κ.Ο., καθώς και στη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΕΣΠΑ, που εξειδικεύονται στο πεδίο της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

3. Το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους, πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, του Υπουργείου Εξωτερικών, από τους οποίους, οι δύο (2) παρέχουν επιστημονική και ο ένας (1) γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη. Οι ανωτέρω υπάλληλοι συνεργάζονται με τους αναφερόμενους στην παράγραφο 5 έντεκα (11) εκπροσώπους-συνδέσμους για την επίτευξη του σκοπού του Γραφείου.

4. Σκοπός και αρμοδιότητες του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή είναι:

α) Να συντονίζει όλους τους συναρμόδιους φορείς και τις πιστοποιημένες μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς επίσης και να προωθεί την τακτική τους επιμόρφωση στη διαδικασία αναγνώρισης, εντοπισμού και αρωγής πιθανολογούμενων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

β) Να μεριμνά, μέσω της οργάνωσης προγραμμάτων επιμόρφωσης, ώστε οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων εμπορίας ανθρώπων να τυγχάνουν της κατάλληλης επιμόρφωσης και εξειδίκευσης.

γ) Να συνεργάζεται με τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, με όλους τους εμπλεκόμενους εθνικούς και διεθνείς φορείς, όπως το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, καθώς και με τις πιστοποιημένες μη κυβερνητικές οργανώσεις, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που αφορούν στην εμπορία ανθρώπων.

δ) Να σχεδιάζει ή και να υλοποιεί προγράμματα έρευνας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και να αναλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, σε συνεργασία με τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο φορείς, με σκοπό την αποτροπή της προσφοράς και της ζήτησης υπηρεσιών που

αφορούν στην εμπορία ανθρώπων.

ε) Να συντάσσει την ετήσια εθνική έκθεση, στην οποία καταγράφονται τα στατιστικά στοιχεία για διαπιστωμένα περιστατικά εμπορίας ανθρώπων και οι εκτιμήσεις σχετικά με τις νέες τάσεις που προκύπτουν από τη μελέτη αυτών και με την οποία ο εθνικός εισηγητής προτείνει μέτρα για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Η ετήσια εθνική έκθεση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων υποβάλλεται από τον Υπουργό Εξωτερικών στη Βουλή των Ελλήνων και αποστέλλεται προς τις αρμόδιες εθνικές και διεθνείς αρχές.

στ) Να διαβιβάζει στοιχεία της ανωτέρω ετήσιας εθνικής έκθεσης στον Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (Σ.Δ.Ε.) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ζ) Να εκπροσωπεί τη χώρα στο Δίκτυο Εθνικών Εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εμπορία ανθρώπων, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, εκ των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υγείας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και Αιγαίου, ορίζονται ως σύνδεσμοι με το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή εννέα (9) εκπρόσωποι, με τους αναπληρωτές τους, ένας από κάθε αναφερόμενο στο παρόν άρθρο Υπουργείο. Στο Γραφείο Εθνικού Εισηγητή ορίζεται ακόμη, ως σύνδεσμος, ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης με τον αναπληρωτή του, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του εποπτευόμενου αυτή Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό. Η θητεία των ανωτέρω προσώπων είναι τετραετής και μπορεί να ανανεώνεται. Επίσης, σύνδεσμο με το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή αποτελεί ο εκάστοτε επικεφαλής του Γραφείου Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, με τον αναπληρωτή του.

6. Για τη λειτουργία, την πραγματοποίηση του έργου και την αποτελεσματική επιδίωξη του σκοπού του, το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή συνεργάζεται με εθνικούς και διεθνείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, φορείς, με σκοπό τη συμμετοχή και την αξιοποίηση χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών και άλλων προγραμμάτων και προγραμμάτων ΕΣΠΑ που αφορούν ερευνητικές, επιχειρησιακές και αναπτυξιακές δράσεις του Γραφείου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, από τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο Υπουργούς, καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή, τις επιμέρους αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του προσωπικού του, τη συνεργασία του με τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο φορείς, τη σύσταση, λειτουργία και εποπτεία Εθνικής Βάσης Δεδομένων και Εθνικού Συστήματος Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 7 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Αυγούστου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ευάγ. Βενιζέλος	Ι. Στουρνάρας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Ι. Μιχελάκης	Κ. Αρβανιτόπουλος
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ
Π. Παναγιωτόπουλος	Σπ. – Αδ. Γεωργιάδης
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Ι. Βρούτσης	Χ. Αθανασίου
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ν. – Γ. Δένδιας	Μ. Βαρβιτσιώτης

Αριθμ. 205 /21/2013

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προστασία των θυμάτων αυτής»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην πρόληψη και καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων αυτής. Ειδικότερα:

1. Ορίζεται ως σκοπός του υπό ψήφιση νόμου, η έναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και των θυμάτων αυτής.

(άρθρο 1)

2. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., π.δ. 283/1986) και προβλέπονται τα εξής:

α. Επεκτείνεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, η ε-

φαρμογή του άρθρου 187Β, (χρήση των προβλεπόμενων μέτρων επιεικειας), και για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του, από υπαίτιους εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας.

β. Περιλαμβάνεται και η απαγωγή στις πράξεις τέλεσης των αδικημάτων της εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας. Επίσης, ορίζεται ότι, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές (κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών και χρηματική ποινή από 50.000 έως 100.000 ευρώ), και στην περίπτωση που οι συγκεκριμένες πράξεις συνεπάγονται την έκθεση της ζωής του παθόντος σε σοβαρό κίνδυνο.

(άρθρο 2)

3. Καθιερώνεται η ευθύνη νομικών προσώπων, στην περίπτωση που οι πράξεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας τελούνται μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικών προσώπων, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου αυτού και έχει εξουσία εκπροσώπησης ή εξουσιοδότηση για λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου. Συγκεκριμένα:

α. Επιβάλλονται, κατά περίπτωση, σωρευτικά ή διαζευκτικά, διοικητικές κυρώσεις, ως ακολούθως:

· διοικητικό πρόστιμο που κυμαίνεται από 5.000 έως 50.000 ευρώ,

· ανάκληση ή αναστολή άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας για το οριζόμενο χρονικό διάστημα,

· αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων κ.λπ..

β. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από τυχόν αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των προαναφερόμενων φυσικών προσώπων.

γ. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου. (άρθρο 3)

4.α. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., π.δ. 258/1986) και ορίζονται τα εξής:

- Θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για την εξέταση, ως μαρτύρων, ανήλικων θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας.

- Κατά την εξέταση ως μαρτύρων, ενήλικων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, παρίσταται, ως πραγματογνώμονας, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Για τους σκοπούς της ανάκρισης, επιτρέπεται η διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας από κοινωνικούς λειτουργούς των δήμων ή των περιφερειών.

- Επεκτείνεται η εφαρμογή του άρθρου 253Α (διενέργεια συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων) και για τις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας.

β. Επιτρέπεται η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση τέλεσης των αδικημάτων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας. (άρθρο 4)

5. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 3811/2009, σύμφωνα με τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση, από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση, και συμπεριλαμβάνονται και τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, στους δικαιούχους της εν λόγω αποζημίωσης. (άρθρο 5)

6.α. Συνιστάται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, Γραφείο Εθνικού Εισηγητή, υπαγόμενο απευθείας στον Υπουργό, με αρμοδιότητα την εκπόνηση, το συντονισμό και την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα προσόντα, τη θητεία και τη διαδικασία ορισμού του Εθνικού Εισηγητή, τη στελέχωση του Γραφείου από τρεις (3) υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, τις αρμοδιότητες του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή κ.λπ..

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό, με κοινή υπουργική απόφαση, εκπροσώπων των μνημονευόμενων Υπουργείων και της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, ως συνδέσμων με το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή. Σύνδεσμο με το Γραφείο αποτελεί και ο επικεφαλής του Γραφείου Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης.

δ. Για την επίτευξη των σκοπών του, το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή συνεργάζεται με εθνικούς και διεθνείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, για την αξιοποίηση προγραμμάτων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, για τις ερευνητικές και επιχειρησιακές δράσεις του Γραφείου.

ε. Με κοινή υπουργική απόφαση, καθορίζονται όλα τα θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή και τη σύσταση και εποπτεία Εθνικής Βάσης Δεδομένων και Εθνικού Συστήματος Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων. (άρθρο 6)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη, μη σημαντική, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του συνιστώμενου Γραφείου Εθνικού Εισηγητή. (άρθρο 6 παρ. 1)

2. Δαπάνη από την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων και του Εθνικού Συστήματος Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων. (άρθρο 6 παρ. 7) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από: α) την καταβολή αποζημίωσης στα θύματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, κατ' εφαρμογή του ν. 3811/2009, (άρθρο 5),

β) τη συμμετοχή του Κρατικού Προϋπολογισμού στην υλοποίηση ερευνητικών, επιχειρησιακών και αναπτυξιακών δράσεων του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή. (άρθρο 6 παρ. 6)

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων για την ευθύνη νομικών προσώπων σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας. (άρθρο 3)

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.), καθώς και επί των προϋπολογισμών των φορέων του άρθρου 20 του ν. 4058/2012 (Μετοχικό Ταμείο Στρατού και Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων).

Ενδεχόμενη δαπάνη και αύξηση δημοσίων εσόδων από την επιβολή των προβλεπόμενων ποινών (κάθειρξη και χρηματική ποινή), στην περίπτωση που οι πράξεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας συνεπάγονται

την έκθεση της ζωής του παθόντος σε σοβαρό κίνδυνο. (άρθρο 2 παρ. 4 και 6)

Αθήνα, 9 Αυγούστου 2013

Ο Γενικός Διευθυντής κ.α.α.

Ελισάβετ Μαυρίδου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προστασία των θυμάτων αυτής»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη, μη σημαντική, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του συνιστώμενου Γραφείου Εθνικού Εισηγητή. (άρθρο 6 παρ. 1)

2. Δαπάνη από την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων και του Εθνικού Συστήματος Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων. (άρθρο 6 παρ. 7) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α) την επιβολή των προβλεπόμενων ποινών κάθειρξης, στην περίπτωση που οι πράξεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας συνεπάγονται την έκθεση της ζωής του παθόντος σε σοβαρό κίνδυνο, (άρθρο 2 παρ. 4 και 6)

β) την καταβολή αποζημίωσης στα θύματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, κατ' εφαρμογή του ν. 3811/2009, (άρθρο 5)

γ) τη συμμετοχή του Κρατικού Προϋπολογισμού στην υλοποίηση ερευνητικών, επιχειρησιακών και αναπτυξιακών δράσεων του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή. (άρθρο 6 παρ. 6)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 22 Αυγούστου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Ι. Στουρνάρας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Αθανασίου

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΠΑΠΑΤΑΞΙΑΡΧΗ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL: ΗΡΑΡΑΤΑΧΙΑΡΗΙ@JUSTICE.GOV.GR

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

**"ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΑΥΤΗΣ"**

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η Οδηγία 2011/36/ΕΕ "για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου", με την οποία θεσπίζονται κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, την πρόληψη των συγκεκριμένων εγκλημάτων και την προστασία των θυμάτων. Επίσης, θεσμοθετείται Γραφείο Εθνικού Εισηγητή το οποίο υπάγεται στον Υπουργό Εξωτερικών. Η εναρμόνιση, λαμβάνει υπόψη τις ήδη υφιστάμενες σχετικές ρυθμίσεις, όπως αυτές εμπεριέχονται στον Ποινικό Κώδικα, στην Ποινική Δικονομία και σε λοιπά νομοθετήματα.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

1.Εισαγωγή αυτοτελούς διάταξης για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε νομικά πρόσωπα.

2.Τροποποίηση των άρθρων του ΠΚ για τα εγκλήματα της εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 323Α) και της σωματεμπορίας (άρθρο 351)

3.Τροποποίηση των διατάξεων για την εξέταση ανήλικων θυμάτων των εγκλημάτων κατά της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας (άρθρο 226Α ΚΠΔ), εισαγωγή νέας διάταξης για την εξέταση των ενήλικων θυμάτων των εγκλημάτων της εμπορίας ανθρώπων και της σωματεμπορίας (άρθρο 226Β).

4. Τροποποίηση των διατάξεων για την παροχή όλων των αναγκαίων μέτρων στις επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη αρχές (άρθρο 253Α ΚΠΔ, άρθρο 4 του ν.2251/1994)

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Η εμπορία ανθρώπων είναι μία σύγχρονη μορφή δουλεμπορίου, που αναπτύσσεται ραγδαία, λαμβάνοντας ανησυχητικές διαστάσεις σε όλες τις χώρες του Δυτικού Κόσμου, με την συμμετοχή ομάδων και δικτύων του οργανωμένου εγκλήματος και θύματα χιλιάδες άνδρες, γυναίκες και παιδιά κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο. Η δυσκολία να οριστεί και να ερευνηθεί το φαινόμενο και οι πτυχές του, να καθοριστούν οι επιπτώσεις του στο κράτος και στην κοινωνία, να κατανοηθούν οι δομικές του αιτίες παραμένει μέχρι σήμερα το κεντρικό πρόβλημα για την αντιμετώπισή του, καθόσον έχει αποκτήσει την μορφή του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.

Σήμερα, σύμφωνα με τις υπάρχουσες επίσημες Εκθέσεις και τις εκτιμήσεις απειλής, η εμπορία ανθρώπων καταγράφεται ως 3η κατά σειρά οργανωμένη μορφή εγκληματικής δραστηριότητας, μετά την εμπορία των όπλων και ναρκωτικών.

Πρόσφατα στοιχεία για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δείχνουν μια σταδιακή αύξηση των θυμάτων εμπορίας της τάξεως του 18% κατά την περίοδο 2008-2010. Μόνο το 2010 περί τα 9500 θύματα ταυτοποιήθηκαν στα κράτη-μέλη. Οι γυναίκες παραμένουν η μεγαλύτερη ομάδα, αντιπροσωπεύοντας το 68% του συνόλου των θυμάτων, έναντι 17% ανδρών, 12% κοριτσιών και 3% αγοριών (European Commission, Memo: Questions & Answers: trafficking in human beings in the EU, Brussels, 15 April 2013).

Η χώρα μας λόγω της γεωγραφικής της θέσης, του υψηλού βιοτικού της επιπέδου, αλλά και ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί πόλο έλξης πολλών αλλοδαπών γυναικών προερχομένων από την Ανατολική Ευρώπη, τα Βαλκάνια, την Ασία και την Αφρική.

Η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, κυρίως γυναικών και παιδιών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση αποτελεί, κατά συνέπεια, πολιτική προτεραιότητα, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Εξωτερικών προωθεί την υλοποίηση παρεμβάσεων που αφορούν σε:

- α) Στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης δημοσίων υπαλλήλων και άλλων φορέων σε θέματα εμπορίας ανθρώπων.*
- β) Ενέργειες προβολής – δημοσιότητας με στόχο την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού για θέματα εμπορίας ανθρώπων.*
- γ) Λειτουργία Εθνικού Μηχανισμού συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων που σχετίζονται με το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων.*

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Στόχος του σχεδίου νόμου είναι η εναρμόνιση το εσωτερικού δικαίου με την Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011 "για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου", για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του παραπάνω φαινομένου.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αφορά τις ευπαθείς ομάδες ανδρών, γυναικών και παιδιών, που στο πλαίσιο αναζήτησης εργασίας και καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και σε πολλές περιπτώσεις μη έχοντας άλλη πραγματική επιλογή

καθίστανται θύματα παράνομης διακίνησης και εκμετάλλευσης είτε εργασιακής, είτε σεξουαλικής.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Στην ελληνική έννομη τάξη οι πράξεις εμπορίας ανθρώπων και η αρωγή των θυμάτων τους είχαν ήδη αντιμετωπιστεί σε μεγάλο βαθμό με τις διατάξεις των άρθρων 8 εδάφιο η', 187B, 323A, 351 του Ποινικού Κώδικα, των άρθρων 226A, 253A της Ποινικής Δικονομίας και λοιπών νομοθετημάτων (ν. 2225/1994, ν. 3064/2002, ν. 3875/2010, κ.ά.). Η μακρόχρονη εφαρμογή των ανωτέρω νομοθετημάτων και η πολυδιάσταση του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων κατέδειξαν κενά στους τομείς: α) της αναγνώρισης και ταυτοποίησης πιθανολογούμενων θυμάτων αλλά και της αρωγής και της προστασίας τους (ψυχοκοινωνική, νομική και διοικητική υποστήριξη), β) του περιορισμού της ζήτησης υπηρεσιών από πιθανολογούμενα θύματα και της ευαισθητοποίησης του κοινού στα ζητήματα αυτά, γ) της καθολικής και πολυτομεακής προσέγγισης του φαινομένου στα πλαίσια των εθνικών σχεδίων για την καταπολέμησή του.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Οι διαπιστωμένες ελλείψεις έτσι όπως αυτές καταγράφονται στο υπό στοιχείο 2.1 κεφάλαιο, αποτελούν πρόβλημα κοινό για όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικό και ομοιόμορφο τρόπο σε αυτά προκρίθηκε ως ενδεδειγμένη λύση η θέσπιση της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ, την οποία όλα τα κράτη μέλη καλούνται να

ενσωματώσουν. Καθόσον η διαδικασία της ενσωμάτωσης βρίσκεται σε εξέλιξη δεν υπάρχουν ακόμα ενδεδειγμένα παραδείγματα προς αναφορά.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Δεν προβλέπεται η έκδοση διαταγμάτων, αλλά βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 6 παράγραφος 7, η έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων το θέμα των οποίων ρυθμίζεται ειδικά στις διατάξεις αυτές.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, θέτοντας ως βασικό στόχο τον περιορισμό της προσφοράς ή της ζήτησης υπηρεσιών ή εργασίας από θύματα εμπορίας ανθρώπων πέραν της καταπολέμησης του φαινομένου, επιδιώκει τη διαμόρφωση καταναλωτικής, επιχειρηματικής και εργασιακής συνείδησης μηδενικής ανοχής απέναντι σε αυτό. Καλλιεργεί έτσι σε μεγάλο βαθμό την εταιρική κοινωνική ευθύνη ("εταιρικό κοινωνικό αποτύπωμα") προωθώντας την ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας και του υγιούς ανταγωνισμού.

Παράλληλα αποτρέπει την ανάπτυξη επιχειρηματικών και εταιρικών δραστηριοτήτων οι οποίες, κάνοντας χρήση των μέσων και των μεθόδων του οργανωμένου εγκλήματος και εκμεταλλευόμενες την αδήλωτη και εξαναγκαστική εργασία, αποσκοπούν στην επίτευξη μεγάλων κερδών (ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, διαφθορά). Ο περιορισμός του φαινομένου της δηλωμένης εργασίας θα ενισχύσει τα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων και θα συμβάλλει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στη μείωση της ανεργίας.

Περαιτέρω θα υπάρξει ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων από την είσπραξη των χρηματικών ποινών που τυχόν επιβληθούν σε πρόσωπα για την τέλεση

αξιόποινων πράξεων που αναφέρονται στο σχέδιο νόμου καθώς και από την είσπραξη των διοικητικών προστίμων που τυχόν επιβληθούν σε νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται σε αναφερόμενες στο σχέδιο νόμου πράξεις.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες και στην απονομή της δικαιοσύνης.

Η νέα ρύθμιση αναμένεται να επηρεάσει επωφελώς την κοινωνία, τους πολίτες, τη δημόσια διοίκηση και την δικαιοσύνη, στο μέτρο που θα ενισχύσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη των πολιτών και την εμπιστοσύνη τους προς τους θεσμούς. Παράλληλα, θα ενισχύσει την διυπουργική συνεργασία, ενώ η καινοτομία που εισάγει συνίσταται στην πολυτομεακή συνεργασία μεταξύ φορέων του κράτους και φορέων της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ, ερευνητικά κέντρα, κ.ά) για την πληρέστερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

Επιπλέον, διασφαλίζεται η καλύτερη αξιολόγηση των στοιχείων, που τα θύματα-μάρτυρες κατά την ποινική διαδικασία παρέχουν, από τους αρμόδιους φορείς, καθόσον καθιερύεται εξειδικευμένη εκπαίδευσή τους και εφοδιασμός τους με τα κατάλληλα "εργαλεία" (Εθνική Βάση Δεδομένων, Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων).

Τέλος, η νέα ρύθμιση βοηθά αναμφίβολα στην εμβάθυνση της διεθνούς συνεργασίας και διασφαλίζει τη συμμετοχή στελεχών της δημόσιας διοίκησης σε εξειδικευμένα προγράμματα της Ε.Ε. και διεθνών οργανισμών.

5. Διαφάνεια- κοινωνική συμμετοχή.

Το νομοσχέδιο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν φυσικά πρόσωπα, με αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

Η παρούσα ρύθμιση ανταποκρίνεται στην Οδηγία 2011/36/ΕΕ, η οποία υπήρξε αντικείμενο συστηματικής διαβούλευσης με φορείς της ευρωπαϊκής κοινωνίας των πολιτών (όπως εξειδικευμένες διεθνείς ΜΚΟ, καταξιωμένα ερευνητικά κέντρα και κοινωνικοί φορείς που προασπίζονται τα ανθρώπινα και εργατικά δικαιώματα).

Επίσης, με τη θεσμοθέτηση του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή κατοχυρώνεται σε νομοθετικό επίπεδο η συνεργασία του φορέα αυτού με κοινωνικούς φορείς που εξειδικεύονται στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και ειδικότερα στην εταιρική κοινωνική ευθύνη, τη ψυχοκοινωνική, διοικητική, νομική υποστήριξη των θυμάτων. Τέλος, το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή συνεργάζεται με φορείς της τέχνης, του πολιτισμού, των Μ.Μ.Ε., των κοινωνικών δικτύων και του αθλητισμού, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΑΥΤΗΣ»

Το σχέδιο νόμου ετέθη σε δημόσια διαβούλευση στις 3 Ιουλίου 2013 και η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 10 Ιουλίου 2013. Υπεβλήθησαν συνολικά μόνο τέσσερα σχόλια, τα οποία αναγνώστηκαν προσεκτικά, εντούτοις λόγω της φύσης τους δεν θα μπορούσαν να επιφέρουν κάποια αλλαγή στις προτεινόμενες ρυθμίσεις του εν λόγω σχεδίου νόμου.

Αναλυτικότερα, επί του άρθρου 1 του σχεδίου νόμου ο σχολιαστής έκανε την παρατήρηση ότι ένα από τα κύρια αίτια άνθισης των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων είναι η ολοένα αυξανόμενη ανεργία και πρότεινε ως τρόπο καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Περαιτέρω, επί του άρθρου 2 του σχεδίου νόμου υπεβλήθησαν δύο εγκωμιαστικά σχόλια υπέρ της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επίσης, επί του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου δεν υπεβλήθη ακριβώς σχόλιο, αλλά απλώς ένα ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία της προτεινόμενης ρύθμισης.

Τέλος, επί του άρθρου 5 προτείνεται από το σχολιαστή, πέραν της προβλεπόμενης αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας, να καλύπτεται η δαπάνη για την ψυχολογική υποστήριξη θυμάτων και θυτών.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι πληρώθηκαν οι προϋποθέσεις της δημοσίας διαβούλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4048/2012 «*Ρυθμιστική διακυβέρνηση: αρχές, διαδικασίες και μέσα καλής Νομοθέτησης*» (Α' 34).

